

Alegat. 17.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego z wnioskiem utworzenia przy Wydziale krajowym jednej etatowej posady sekretarza w miejsce jednej etatowej posady konceptisty.

Wysoki Sejmie!

W roku ubiegłym mieliśmy zaszczyt przedłożyć Wysokiemu Sejmowi wniosek pomnożenia etatu urzędników konceptowych przy Wydziale krajowym o trzech sekretarzy.

Wniosek ten był wynikiem niezbędnej potrzeby powiększenia sił pracujących w koncepcie, aby Wydział krajowy w obec wzmagającego się z każdym rokiem nawału pracy był w stanie sprostać włożonemu na się zadaniu.

Wniosek ten znalazł uwzględnienie w uchwale Wysokiego Sejmu z dnia października 1878, którą etat urzędników konceptowych powiększono o dwóch sekretarzy i jednego konceptistę.

Jeżeli jednak w ten sposób uczyniono zadość niezbędnej potrzebie i przez dodanie trzech urzędników umożliwiono nam choć w części sprowadzenie równowagi między siłami a pracą, to z drugiej strony modyfikacja wniosku naszego, acz na pozór nieznaczna, nie pozwoliła nam osiągnąć w zupełności celu, jaki, przedkładając ów wniosek — mieliśmy na oku.

Wniosek nasz o dodanie nam trzech sekretarzy wypłynął bowiem nietylko z uznania konieczności powiększenia sił konceptowych w ogóle, lecz także z specjalnej potrzeby powiększenia etatu wyższych urzędników konceptowych.

W następstwie uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 4. października 1878 etat wyższych urzędników konceptowych przy Wydziale krajowym składa się obecnie: z dwóch radców i sześciu sekretarzy.

Z tych pierwszy radca używany jest przeważnie do prac ustawodawczych i ściśle sejmowych, a podczas sesyi Wysokiego Sejmu, jak niemniej kilka tygodni przed otwarciem sesyi sejmowej i kilka tygodni po jej zamknięciu, absorbowany jest zupełnie prowadzeniem kancelaryi sejmowej. Z pomiędzy sekretarzy jeden, jak to już w sprawozdaniu naszym zeszłorocznym uzasadniliśmy, a co komisya administracyjna Wysokiego Sejmu w zupełności aprobowwała, przeznaczony być musiał wyłącznie do prowadzenia protokołów posiedzeń Wydziału krajowego i do pomocy Marszałkowi przy załatwianiu czyn-

ności biura prezydyalnego, drugi wysyłany jest nieustannie na komisye, która to czynność cały czas jego pochłania.

Pozostaje więc do pracy ściśle biurowej jeden radca i czterech sekretarzy, a zatem pięciu wyższych urzędników — na sześć departamentów, z których Wydział krajowy się składa.

W obec tego jeden departament pozbawiony jest pomocy wyższego urzędnika konceptowego i obchodzić się musi urzędnikami niższej kategorii, którzy największą gorliwością nie zawsze są w stanie zastąpić tego, co dać może tylko wytrawność i rutyna.

Ta nierówność w obsadzie departamentów przy dzisiejszym stanie etatu urzędników wyższych nieunikniona, jest anomalią tem bardziej rażącą, gdy obecnie w skutek zbiegu okoliczności pozbawiony jest pomocy wyższego urzędnika konceptowego departament szpitalny, który co do liczby traktowanych w nim spraw przewyższa wszystkie inne, a co do ważności nie ustępuje żadnemu.

Już ta sama anomalia mogłaby być dla nas dostateczną pobudką do postawienia wniosku, któryby zarządził dzisiejszemu stanowi rzeczy. Zachodzi jednak nadto inny jeszcze wzgląd cechy czysto osobistej, z którym jednak słuszność liczyć się nakazuje.

Przy obsadzeniu dwóch nowych posad sekretarzy, uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 4. października 1878 otworzonych, mieliśmy przed sobą w gronie urzędników naszych trzech kandydatów, którzy posiadali wszelkie kwalifikacye do posunięcia się na utworzone właśnie wyższe posady. Jeden z nich konceptista Ekielski miał pierwszeństwo przed innymi z tytułu większej ilości lat w służbie konceptowej bez przerwy spędzonych, i z powodu jego niewątpliwego uzdolnienia, jego awans niemógł przeto ulegać żadnej wątpliwości. Ale obsadzenie drugiej posady sekretarza nastąpiło nam nie małe trudności.

Mieliśmy do wyboru między dwoma urzędnikami, którzy co do znakomitych zdolności, wzorowej pilności i wszelkich innych zalet uprawniających do awansu, godnymi siebie byli współzawodnikami i którzy zjednali sobie powszechnie w gronie naszym uznanie i szacunek.

Różnili się między sobą tylko liczbą lat w służbie Wydziału krajowego spędzonych, ale i ta różnica była tylko względna, i nie przechylała szali na korzyść żadnego z kandydatów w sposób, któryby sumieniu naszemu dawał zupełne zaspokojenie.

Gdy bowiem jeden z kandydatów konceptista Niedzielski liczył blisko dziesięć lat służby wyłącznie konceptowej, drugi konceptista Kalicki spędził w służbie Wydziału krajowego lat spełna trzynaście, z czego jednakże tylko półsiódma roku przypada na służbę w dziale konceptowym. Urzędnik ten bowiem mianowany pierwotnie kancelistą, dopiero w skutek uzyskanej następnie *veniae studiorum* mógł się przenieść do działu konceptowego i w r. 1872. otrzymał nominację na konceptistę. Miał więc jeden z nich więcej lat służby konceptowej, drugi zaś miał więcej lat służby krajowej, a jeżeli nadto zważymy, że konceptista Kalicki dzięki znakomitym zdolnościom i niezmiordowanej pilności potrafił w bardzo krótkim czasie przyswoić sobie potrzebne przepisy prawne i administracyjne w takim stopniu, że brak teoretycznych studyów prawniczych już od dawna wcale czuć się nie daje, że już jako urzędnik manipulacyjny prowadził protokół obrad Wydziału krajowego i był dodany do pomocy przy biurze prezydyalnym, że nadto był używany z najlepszym skutkiem jako szef biura marszałkowskiego przy Wysokim Sejmie, — przyszliśmy do przekonania, że któregokolwiek z rzeczonych dwóch konceptistów zamianujemy sekretarzem, drugi pominięty zostanie bez żadnej ugruntowanej przyczyny.

W takim stanie rzeczy mianowaliśmy wprawdzie konceptistę Niedzielskiego sekretarzem wszakże z tem postanowieniem, ażeby pominięcie konceptisty Kalickiego, do którego li tylko z braku posady byliśmy przymuszeni, lecz które ani ze względu na jego

zdelności, ani ze względu na jego gorliwą i wytrwałą pracę, ani narazicie ze względu na jego długoletnią służbę nie miało podstawy, jak najrychlejszym wyrównać.

Nie tylko więc wzgląd na przedmiotowe interesa służby, które mieliśmy zaszczyt wyłożyć obszerniej w pierwszej części naszego wywodu, ale także przywiedzione co dopiero osobiste pobudki, z którymi w charakterze naszym kierowników publicznego urzędu także liczyć się mamy obowiązek, skłaniają nas do podniesienia wykazanej w zeszłorocznym naszym wniosku potrzeby, dodania nam do pomocy nie dwóch ale trzech wyższych urzędników konceptowych.

Do kroku takiego, pominawszy wszelkie inne względy, czujemy się ośmieleni samem sprawozdaniem zeszłorocznej komisji administracyjnej, która wyraźnie stwierdziła potrzebę powiększenia etatu o czterech urzędników konceptowych, chociaż ostatecznie doszła do konkluzji, wskutek której skromniejsze, bo tylko na dodanie nam trzech urzędników wymierzone żądanie nasze, jeszcze uległo modyfikacyi in minus.

Rozumiemy dobrze motywa, któremi tak komisya administracyjna jak i Wysoki Sejm uchwalając jej wniosek — kierować się uznał za potrzebne. Był to wzgląd na obciążenie budżetu krajowego, wzgląd z pewnością uprawniony, którego i my także nigdy nie tracimy z oka.

I w niniejszym przypadku dążeniem naszym jest pogodzić ile możności wzgląd ten z rzeczywistą potrzebą, a mniemamy, że dałoby się to osiągnąć w ten sposób, iżby utworzono jedną posadę sekretarza, a natomiast zwinięto jedną posadę konceptisty.

Wydział krajowy wnosi przeto — Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Przy Wydziale krajowym otwiera się jedna posada etatowa sekretarza, a natomiast zwija się jedna etatowa posada konceptisty.

Lwów dnia 2. lipca 1879.

Marszałek krajowy

Ludwik hr. Wodzicki w. r.

Sprawozdawca

Oktaw Pietruski

Członek Wydziału krajowego w. r.

